

SCHJØDT

Konkurransetilsynet
Postboks 439 Sentrum
5805 Bergen
post@kt.no

OFFENTLIG VERSJON

Oslo, 27. juni 2019
Dok.ref: 313887-523-7049851.1
Saksansvarlig advokat:
Olav Kolstad

KONKURRANSELOVEN § 18 MELDING AV FORETAKSSAMMENSLUTNING

TGS AS fusjonerer med SPECTRUM ASA

1. KONTAKTINFORMASJON**1.1 Melder**

Navn: TGS AS
Adresse: Lensmannslia 4
1386 Asker
Org.nr.: 920 927 432

1.2 Kontaktperson

Navn: Advokatfirmaet Schjødt AS
advokat Olav Kolstad / adv.flm. Maria M. Lisiecka
Adresse: Postboks 2444 Solli,
E-post: mali@schjodt.no/olko@schjodt.no
Telefon: 993 72 333 / 478 71 010

1.3 Målselskap

Navn: SPECTRUM ASA
Kontakt: Svein Staaen
Adresse: Karenslyst allè 11
0278 Oslo

Telefon: +47 988 12 820
Org.nr.: 992 470 763
E-post: Svein.Staaen@spectrumgeo.com

1.4 Kontaktperson

Navn: Advokatfirmaet Wiersholm AS
adv.flm. Elona Faldaas / advokat Håkon Cosma Strørdal
Adresse: Dokkveien 1, 0250 Oslo
E-post: elof@wiersholm.no/hcst@wiersholm.no
Telefon: 934 30 223/991 63 391

2. BESKRIVELSE AV FORETAKSSAMMENSLUTNINGEN

2.1 Bakgrunn

- (1) TGS Nopec Geophysical Company ASA ("TGS Nopec") og Spectrum ASA ("Spectrum") har inngått avtale om å gjennomføre en fusjon hvorefter Spectrum fusjoneres inn i et heleid datterselskap av TGS ("TGS"). Det nyopprettede selskapet TGS vil overta samtlige aksjer i Spectrum, samt erverve alle eiendeler, rettigheter og forpliktelser som Spectrum innehar. TGS Nopec vil utstede et fusjonsvederlag for kjøpet.

Bilag 1: Fusjonsavtale

- (2) Den 20 mai 2019 undertegnet styrene i TGS Nopec, Spectrum og TGS en fusjonsplan. Fusjonsplanen er betinget av godkjenning fra Konkurransetilsynet, og er vedlagt meldingen som bilag 1.

Bilag 2: Fusjonsplan datert 20. mai 2019

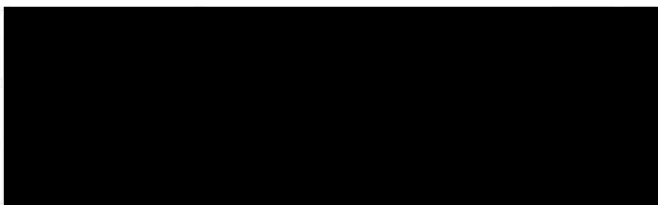
- (3) En pressemelding om fusjonen finnes på: <https://www.tgs.com/press-releases/tgs-acquiring-spectrum-to-cement-its-position-as-a-leading-provider-of-multi-client-seismic-data>.
- (4) Fusjonen ble godkjent på alle selskapenes generalforsamlinger den 21.juni 2019.

Bilag 3, 4 og 5: Vedtak fra generalforsamlingene i henholdsvis TGS, TGS Nopec og Spectrum den 21.6.2019

- (5) Fusjonen utgjør en foretakssammenslutning etter konkurranseloven § 17 første ledd bokstav a.
- (6) Etter en gjennomføring av transaksjonen vil Spectrum oppløses, og vil ikke lenger eksistere som selskap notert på Oslo Børs. TGS Nopec vil videreføre sin notering på Oslo Børs.
- (7) Selskapene involvert i denne transaksjonen driver virksomhet knyttet til seismiske data. TGS Nopec og Spectrum har imidlertid hatt noe forskjellige fokusområder og har dermed et begrenset overlapp i sitt tjeneste-/produkttilbud.

2.2 Meldeplikt

- (8) De involverte foretakene har samlet, og hver for seg, en omsetning i Norge som overstiger omsetningstersklene i konkurranseloven § 18. Fusjonen er dermed meldepliktig. Tabellen under viser partenes omsetning i Norge beregnet etter IFRS ("International Financial Reporting Standards"). Årsrapportene vedlagt meldingen viser omsetning tilknyttet global omsetning. Tallene for omsetning i Norge fremgår ikke av årsrapporten, men fremgår av tabellen nedenfor.

2.3 Strategisk og økonomisk begrunnelse for transaksjonen

- (9) Både TGS Nopec og Spectrum har betydelige mengder seismiske data samlet i såkalte bibliotek som lisensieres ut til kunder på ikke-eksklusiv basis. Bibliotek med seismiske data som markedsføres på denne måten kalles multiklientbibliotek. Det overordnede formålet med foretakssammenslutningen er å slå sammen TGS Nopec og Spectrums multiklientbibliotek for å kunne tilby selskaper som driver med utvinning av olje og gass et bedre produkt på global basis.

(10)

Videre ønsker partene å kombinere hverandres multiklientbibliotek for å kunne tilby kundene bedre datagrunnlag/produkttilbud.

3. BESKRIVELSE AV DE INVOLVERTE FORETAKENE

3.1 TGS AS

- (11) TGS er, som nevnt, et nystiftet selskap som skal overta samtlige eiendeler, rettigheter og forpliktelser fra Spectrum. Ettersom selskapet er nyopprettet har det ikke tidligere hatt drift eller omsetning i noe land. Det er TGS' morselskap TGS Nopec som vil eie 100 % av aksjene, samt utstede vederlaget til aksjonærene i Spectrum for kjøpet.

3.2 TGS NOPEC GEOPHYSICAL COMPANY ASA

- (12) TGS Nopec har virksomhet på markedene for seismikktjenester. Selskapet er en global leverandør av geofysiske tjenester, hovedsakelig innen salg av lisenser til multiklient databibliotek, og prosessering av seismikkdata samt andre tilleggstjenester. Oljeselskaper som ønsker å utvinne petroleumforekomster fra havbunnen bruker seismiske data for å undersøke de geologiske strukturene i områder som kan være aktuelle for utvinning av olje og gass.
- (13) TGS Nopec har et utstrakt databibliotek som inkluderer seismiske data, magnetisk- og tyngdekraftdata, "multibeam" (akustisk profilering av havbunn) og "coringdata" (kjernedata og data fra boring), digitale brønnelogger og produksjonsdata fra dyptvann offshore til konvensjonelle og ukonvensjonelle onshore aktualiteter i hele verden. I tillegg tilbyr TGS avanserte prosesseringstjenester, tolkningsprodukter og dataintegrasjonsløsninger.
- (14) Virksomheten er delt inn i følgende segmenter:
- Offshore

- Onshore
- Well Data (brønndata)
- Processing (prosessering)
- Interpretation (tolkning)
- Data Analytics (dataanalyser)

(15) TGS Nopec er et allmennaksjeselskap, og er notert på Oslo Børs. I tillegg til ervervelse av 100 % av aksjene i TGS AS, innehar TGS Nopec samtlige aksjer i følgende selskaper:

- TGS Contracting AS (0 i omsetning og negativt driftsresultat i 2017)
- Maglight AS (0 i både omsetning og driftsresultat i 2017)
- Marine Exploration Partners AS (0 i både omsetning og driftsresultat i 2017)
- TGS AP Investments AS (223 724 000 i omsetning og 90 268 i driftsresultat i 2017)

(16) TGS har hovedkontor i Asker, med operasjonelt kontor i Houston, USA. Selskapet har 580 ansatte. TGS Nopec er ikke medlem av bransje- eller arbeidsgiverorganisasjoner i Norge. For mer informasjon om virksomheten vises det til selskapets nettside: www.tgs.com/products-services.

3.3 SPECTRUM ASA

(17) Spectrum er et selskap notert på Oslo Børs. Spectrum driver, i likhet med TGS Nopec, virksomhet på markedene for seismiske data og seismikktjenester. Spectrum tilbyr lisensiering av seismiske data gjennom egne multiklientbibliotek, og seismikktjenester primært med utgangspunkt i egne data. Kundene er i hovedsak olje- og gasselskaper over hele verden.

(18) Spectrum har kontorer i Norge, USA, Storbritannia, Brasil, Australia, og Singapore. For mer informasjon om virksomheten vises det til selskapets nettside: <https://www.spectrumgeo.com/>.

(19) Selskapet eier 100 % av aksjene i selskapene:

- Carmot Seismic AS (2017, 3 763 000 driftsinntekter og 1 597 000 i driftsresultat)
- Carmot Processing AS (2017, 0 i både omsetning og driftsresultat)
- Spectrum Geo AS (2017, 215 519 000 i både omsetning og driftsresultat i 2017)

I tillegg eier selskapet direkte eller indirekte 100 % av aksjene i disse selskapene som også er innenfor de virksomhetsområder som berøres av foretakssammenslutningen. Vennligst se notene i Spectrums årsrapport for nærmere informasjon.

- Spectrum Geo Ltd (UK)
- Spectrum Geo Inc (USA)
- Spectrum Geo Pte Ltd (Singapore)
- Spectrum Geo do Brasil Servicos Geofisicos LTDA (Brazil)
- Spectrum Geo Pty Ltd (Australia)
- Spectrum Pty Ltd (Australia)

- Spectrum Geo GmbH (Switzerland)
- Spectrum Geo S.A. de C.V. (Mexico)
- Spectrum Geo Panama LLC (Panama)
- Spectrum-Geopex Egypt Ltd (Egypt) N/A Joint venture - 50%

4. BESKRIVELSE AV DET RELEVANTE MARKED

4.1 Innledning

- (20) Engelske konkurransemyndigheter (Office of Fair Trading "OFT") har i avgjørelsene CGG/Veritas¹ og GCCVeritas/Fugro² delt produktmarkedene knyttet til seismiske data i tre markeder; markedet for innhenting og lisensiering av seismiske data, prosessering av seismiske data og tilleggstenester for seismiske data. Disse vil bli gjennomgått i det følgende.

4.2 Markedet for innhenting og lisensiering av seismiske data

4.2.1 Markedet omfatter både kontraktseismikk og multiklientseismikk

- (21) Seismiske data brukes av olje- og gasselskaper for å analysere mulige olje- og gassressurser i et geografisk område. De seismiske dataene gir informasjon som er nødvendig for olje- og gasselskapene for å ta beslutninger om å bore/ ikke bore. Dette kan relatere seg til boring av letebrønner, men også til boring i eksisterende felt.
- (22) Når et oljeselskap eller gasselskap skal innhente den nødvendige informasjonen – de seismiske dataene, kan de velge å erverve den enten eksklusivt gjennom kontrakt med et selskap som driver med seismikkvirksomhet, d.v.s selskap som disponerer over seismikkskip og annet nødvendig utstyr, eller ved lisensiering fra innehaver av et multiklientbibliotek.
- (23) Kontraktseismikk innebærer at kunder etterspør innsamling av data fra definerte områder. Kontrakter inngås vanligvis etter en anbudsprosess, og kunden får eierskap og eksklusiv bruksrett til dataene. Kontraktene inngås enten med en fastsatt dagrate og varighet, eller med avtalt pris for leveranser av seismikk fra et definert areal.
- (24) Multiklientbibliotek består i at seismikkselskapene på eget initiativ og for egen kostnad samler inn seismiske data i områder som er åpnet for petroleumsvirksomhet. Etter en enkel omarbeidelse av dataene legges disse inn i et såkalt bibliotek som olje- og gasselskapene kan få tilgang til ved kjøp av en brukslisens. Vanligvis forhåndskjøper enkelte kunder (olje- og gasselskaper) lisens til de aktuelle dataene før de er samlet inn, såkalt "pre-funding".
- (25) Partene i denne transaksjonen har kun virksomhet innen salg av lisenser til eget multiklientbibliotek. Partene disponerer ikke over egne skip, og tilbyr således ikke å fremskaffe data gjennom kontraktseismikk.
- (26) OFT vurderte i avgjørelsene CGG/Veritas³ og GCCVeritas/Fugro⁴ om kontraktseismikk og multiklientseismikk inngikk i samme marked. Selv om OFT ikke konkluderte endelig anså OFT at gode grunner talte for at kontrakt og multiklient inngår i samme marked idet det i begge tilfeller forelå umiddelbar tilbudssidesubstitusjon.

¹ Office of Fair Trading, ME/2745/06 avgjørelse datert 6. februar 2007.

² Office of Fair Trading, ME/5780/12, avgjørelse datert 10. januar 2013.

³ Office of Fair Trading, ME/2745/06 avgjørelse datert 6. februar 2007.

⁴ Office of Fair Trading, ME/5780/12, avgjørelse datert 10. januar 2013.

- (27) Som beskrevet ovenfor har kundene (olje- og gasselskapene) flere valg om hvordan de ønsker å innhente seismiske data. En tilbyder av kun kontraktseismikk vil konkurrere med en tilbyder av multiklientseismikk, all den tid kunden etterspør seismiske data som begge parter kan tilby. Fra kundens perspektiv er det følelig etterspørselssubstitusjon mellom de kontraktseismikk og multiklientseismikk, ettersom seismiske data kan anskaffes både gjennom kontraktseismikk og multiklientseismikk. Dette er et forhold som underbygger at tjenestemodellene inngår i samme marked.
- (28) Videre foreligger det ikke helt klare skiller mellom tilbydere av kontraktseismikk og multiklient-seismikk idet noen aktører tilbyr begge deler, eksempelvis Weston Geo, CGG og PGS. Det er spesielt enkelt for tilbydere av kontraktseismikk å tilby multi-klientbibliotek idet de innehar skip som kan innhente informasjonen til biblioteket. Dette underbygger at det foreligger ett marked for seismikkdata.
- (29) Et annet faktum er at tjenestemodellene disiplinerer hverandre i markedet. Dersom prisene på lisenser til multi-klient blir for høye vil kundene velge kontakttjenesten, da vil de også få eksklusiv eierskap til dataene. Dette forholdet taler også for at det foreligger ett marked for seismikkdata.
- (30) Melder er på denne bakgrunn av den oppfatning at det relevante produktmarked omfatter både kontraktseismikk og multiklientseismikk.

4.2.2 Segmentering etter type data

- (31) Seismiske data innhentes i form av 2D-, 3D- eller 4D-seismikk. 2D-data er minst detaljert, og brukes i stor grad for å finne/kartlegge mulige hydrokarbonprospekter i et angitt område. Hydrokarbon i grunnen indikerer mulighet for oljeforekomst. 3D-data innhentes for å gi et mer detaljert tredimensjonalt bilde av havbunnen. 4D-data benyttes gjerne på felt som er satt i produksjon for å vurdere endringer i reservoaret over tid. 4D data hensyntar m.a.o. tidsdimensjonen.
- (32) Ved produksjon av seismiske data kan det være noen forskjeller mellom tilbyderne avhengig av hvilke typer skip de rår over. For å produsere 3D og 4D benyttes de samme skipene, og øvrige innsatsfaktorer er også i stor grad like. Muligheter for tilbudssubstitusjon innebærer dermed at 3D og 4D inngår i samme marked. Det er mulig å tilby 2D med 3D/4D-skip – men ikke motsatt.
- (33) Historisk har 2D vært rimeligere å innhente for kundene enn 3D, og 2D er derfor gjerne valgt til screening av større områder. Overkapasitet i 3D-segmentet de seneste årene har imidlertid gitt så lave priser for 3D at kundene til en viss grad har substituert seg bort fra 2D til fordel for 3D også for innledende undersøkelser. Dersom prisen på 3D blir tilstrekkelig høy, vil imidlertid kundene i mange tilfeller kunne velge 2D. Dette vil disiplinere aktørene som besitter 3D-skip og trekker dermed i retning av at 2D-skipene også bør inkluderes i det samme relevante markedet som 3D/4D-skip. I noen tilfeller kan det være at kunder etterspør 2D data fordi det går vesentlig raskere å dekke et gitt areal med 2D enn 3D/4D. I de to avgjørelsene fra OFT ble det ikke konkludert endelig på hvorvidt 2D-seismikk inngår i samme marked som 3D/4D-seismikk, da transaksjonene uansett ikke hadde konkurransebegrensende virkninger.
- (34) Sondringen i tidligere praksis knytter seg hovedsakelig til aktører som har egne seismikkskip. Som nevnt har partene i nærværende transaksjon ikke egne skip. Partene tilbyr kun lisenser til egne multiklientbibliotek, som inkluderer både 2D og 3D data. Dataene innhentes basert på kontrakt med aktører som disponerer over skip. Kunder som ønsker lisens til multiklientbibliotek etterspør både 2D og 3D data. Hovedårsaken til at kunder ønsker 2D data er gjerne at de kun skal gjennomføre en overordnet analyse av et område.

En slik analyse krever ikke mer omfattende 3D data. En kunde som ønsker å gjennomføre en mer detaljert analyse av et område basert på 3D-data vil normalt ikke kjøpe lisens til 2D-data, med mindre prisen på 3D-data er så høy at 2D-data anses tilstrekkelig. Som nevnt ovenfor har prisforskjellene mellom 2D og 3D nærmet seg hverandre de senere år. En aktør som tilbyr lisens til seismiske data gjennom multiklientbibliotek tar sikte på tilby data som dekker kundenes ulike behov, og vil derfor anskaffe både 2D og 3D, for å bygge opp bibliotek som kundene ønsker å benytte.

- (35) Utviklingen mot produkter hvor AI inngår som en del av det analyseverktøy som brukes vil ytterligere forsterke at 2D og 3D inngår i det samme produktmarkedet, hvor mengden data vil være sentralt og hvor både 2D og 3D data bør inngå for å få tilstrekkelig datamengde.
- (36) Melder er på denne bakgrunn av den oppfatning at markedet for seismiske data omfatter både 2D, 3D og 4D seismikk.

4.2.3 Det geografiske marked

- (37) Når det gjelder den geografiske inndelingen av markedet vurderte OFT at markedet trolig var globalt, jf. *GCCVeritas/Fugro* avsnitt 22-23. I følge OFT er den snevreste mulige inndelingen et separat marked for Nordsjøen, men OFT konkluderte ikke endelig vedrørende den geografiske avgrensningen.
- (38) Kundene til tilbydere av seismiske data opererer i et globalt marked. Således har Kommisjonen slått fast at letevirsomhet må anses som et eget marked, hvor oljeselskapene konkurrerer om petroleumsressursene, d.v.s. om lisenser som gir rett til å drive letevirsomhet for å avdekke slike ressurser.⁵ Kommisjonen har lagt til grunn at markedet for letevirsomhet er verdensomspennende. I tråd med dette vil oljeselskapene etterspørre seismiske data fra aktuelle leteområder over hele verden, noe som bekrefter at markedet for seismiske data i tråd med markedet for letevirsomhet er globalt.
- (39) Melder er på denne bakgrunn av den oppfatning av markedet er globalt.

4.3 **Markedet for prosessering av seismiske data**

- (40) Prosessering av seismiske data er konvertering av rådata som er samlet ved datainnhenting (enten gjennom 2D-, 3D-, eller 4D-seismikk) til et format som kundene kan tolke. OFT vurderte i *GCCVeritas/Fugro* hvorvidt prosessering av 2D-, 3D- og 4D-data inngår i samme marked.
- (41) Fra et etterspørselsperspektiv vil det ikke være substitusjon mellom tjenstene knyttet til prosessering av henholdsvis 2D, 3D og 4D data, ettersom kunden må prosessere den konkrete dataen som er anskaffet, jf. *GCCVeritas/Fugro* avsnitt 26. På den annen side foreligger det tilbudssubstitusjon, ettersom en tilbyder av prosesseringstjenester som regel kan prosessere alle typer seismiske data uavhengig av innhentingsmetode. For eksempel vil en aktør som ikke henter inn 4D-data likevel være i stand til å prosessere 4D-data, jf. *GCCVeritas/Fugro* avsnitt 26. OFT konkluderte ikke endelig vedrørende denne segmenteringen ettersom transaksjonen uansett ikke hadde konkurransebegrensende virkning. Melder er av den oppfatning at markedet inkluderer prosessering av både 2D-, 3D- og 4D-data, og vil legge dette til grunn i konkurransevurderingen.
- (42) Når det gjelder den geografiske avgrensningen av prosesseringsmarkedet vurderte OFT i *GCCVeritas/Fugro* hvorvidt markedet er globalt, eller snevrere som f.eks. et eget marked for Nordsjøområdet. Ettersom dataene kan bli prosessert over hele verden, de fleste tilbydere tilbyr prosessering på et globalt marked og de største kundene kjøper prosesseringstjenester over hele verden, taler dette for at markedet er globalt i utstrekning. Videre foreligger det

⁵ Se Kommisjonens avgjørelser i M. 1383, M.3080, M.3318.

ingen hindringer som begrenser muligheten til å tilby disse tjenestene over landegrensene, jf. *GCCVeritas/Fugro* avsnitt 29. Melder er av den oppfatning at prosesseringsmarkedet er globalt, og vil legge dette til grunn i konkurranseevalueringen.

4.4 Markedet for seismiske tilleggstenester

- (43) TGS Nopec tilbyr også tilleggstenester som hovedsakelig består av strategisk rådgivning og analyser knyttet til utnyttning av reservoarer. OFT vurderte dette markedet i *GCCVeritas/Fugro* avsnitt 32-34, uten å endelig konkludere på avgrensningen av markedet. Melder er av den oppfatning at markedet ikke skal segmenteres etter den enkelte type tilleggsteneste, ettersom tjenestene er likeartede og hovedsakelig benytter de samme menneskelige ressurser og programvare.
- (44) Det er ikke nødvendig å konkludere vedrørende inndelingen av markedet for seismiske tilleggstenester, da Spectrum ikke er aktive på dette markedet.
- (45) For fullstendighetens skyld gjøres det oppmerksom på at melder er av den oppfatning at markedet for seismiske tilleggstenester er globalt. Dette bekreftes av informasjon som fremgår av *GCCVeritas/Fugro* avsnitt 35-36, ved at det ikke er transportkostnader eller andre hindringer som begrenser tilbyderes mulighet til å tilby disse tjenestene globalt. Videre etterspør kundene slike tjenester over hele verden, og tilbyderne er også stasjonert over hele verden.

4.5 Ingen vertikalt berørte markeder

- (46) Det foreligger ingen vertikalt berørte markeder som overstiger markedsandelstærsklene i konkurranseloven § 18 a første ledd bokstav e.

5. KONKURRANSEVURDERING

5.1 Generelt

- (47) Transaksjonen vil ikke i betydelig grad hindre effektiv konkurranse på noe marked. Markedet for tjenester innen marin seismikk er kjennetegnet av høy grad av konkurranse med solide konkurrenter, overkapasitet på tilbydersiden og sterke kunder på kjøpersiden. I det følgende vil de berørte markedene bli behandlet samlet, ettersom tilbydere og kunder i stor grad er de samme, samt at markedene har klare fellestrekk hva gjelder struktur og konkurranse.

5.2 Markedsandeler

5.2.1 Partenes markedsandeler

- (48) I det følgende gis en oversikt over partenes estimerte markedsandeler på de berørte markeder. Den eksakte markedsandel er ikke mulig å angi presist. Angivelsen av markedsandeler bygger følgelig på melders beste anslag slik en vurderer markedet pr. dags dato. Anslagene kan variere over tid.
- (49) I et globalt og samlet marked for innhenting og lisensiering av seismiske data vil partene ha følgende markedsandeler:

(50)

[Redacted text block]

(51) Som det fremgår vil foretakssammenslutningen ikke føre til en merkbar endring i markedsstrukturen om norsk sokkel vurderes isolert.

(52)

[Redacted text block]

(53)

[Redacted text block]

(54) Når det gjelder 2D data anslår melder at partene globalt vil ha følgende andeler:

[Redacted text block]

(55) Når det gjelder 3D data anslår melder at partene globalt vil ha følgende andeler:

[Redacted text block]

(56)

[Redacted text block]

- (57) I et globalt marked for prosessering av seismiske data vil partene ha følgende markedsandel:

[REDACTED]

- (58) I et globalt marked for seismiske tilleggstenester har TGS Nopec en markedsandel på [REDACTED]%. Som nevnt har ikke Spectrum nevneverdig virksomhet på dette markedet.

- (59) Markedsandelene er således på alle berørte markeder langt under det som kjennetegnes som en dominerende stilling, jf. konkurranse-loven § 16, og partene vil ikke ha mulighet til å utøve markeds-makt etter transaksjonen.

5.2.2 Konkurrentenes markedsandeler

- (60) En utfordring ved beregningen av markedsandelene på de berørte relevante markedene er at en rekke store aktører i det globale markedet ikke offentliggjør sine tall. Private aktører i markedet som ikke rapporterer tall er eksempelvis: [REDACTED] Heller ikke store konkurrenter som [REDACTED], og [REDACTED] offentliggjør tall. [REDACTED] Særlig kinesiske selskaper har økt sin markedsandel betydelig de senere år.

- (61) Videre er selskapet [REDACTED]. Det foreligger ikke tall for deres totale omsetning i 2018.

[REDACTED]

- (62)

[REDACTED]

- (63) I tabellen under anslås markedsandelene basert på omsetning til aktørene etter offentlig tilgjengelige tall. Som nevnt ovenfor opererer betydelige aktører i markedet uten å oppgi tall. Dette medfører at markedsandelene i tabellen nedenfor gir partene som offentliggjør tall en høyere markedsandel enn det som reelt er tilfelle. Aktørene som ikke oppgir tall vil bli markert med "utilgjengelig" for å vise at de bør være med i markedsandelsberegningen. Dette gjelder: [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

5.3 Markedsstruktur – høy grad av konkurranse

- (64) Slik tallene ovenfor viser vil ikke foretakssammenslutningen ha særlig innvirkning på markedsstrukturen idet TGS Nopec i dag har en anslått markedsandel på █ % som vil øke til █ %. Beregnes markedsandelen basert på omsetningen vil TGS Nopec ha en markedsandel som øker fra maksimalt █ % til maksimalt █ %. Tar man hensyn til andelene til kinesiske og russiske selskaper samt de private aktørene vil andelen være lavere.
- (65) Markedene er kjennetegnet ved sterk konkurranse, sterke kunder, overkapasitet, liten grad av kundelojalitet og lave byttekostnader. På samtlige markeder er det en rekke sterke aktører, herunder █. Disse aktørene vil utsette TGS/Spectrum for disiplinerende konkurransepress etter transaksjonen, på lik linje med dagens situasjon. På markedene for prosessering av seismiske data og tilknyttede tolkningstjenester vil er det enda flere aktører, ettersom det kun kreves kompetanse og programvare for å tilby disse tjenestene.
- (66) På markedet i dag operer det konkurrenter som kun tilbyr data på kontrakt, det foreligger aktører som tilbyr både kontrakt og multi-klient samt aktører som kun tilbyr multi-klient-data. Selv om selskapene tilbyr data på forskjellige premisser utøver de konkurransepress på hverandre. Eksempelvis disiplinerer aktører som kun tilbyr kontraktseismikk aktører som kun tilbyr multi-klient ved prising (eksempelvis ved å senke prisene). Dersom kontrakt-aktørene senker prisene må multi-klient aktørene følge etter. Dette springer ut fra at kunden har valget om hvordan en vil hente dataene. Historisk har kontraktseismikk vært mer kostbart, men kunden får en eksklusiv rett. Dersom denne tjenesten vil koste kunden like mye som å hente en lisens i et bibliotek vil de foretrekke kontraktsinnhenting idet de også vil eie dataene. Slik disiplinerer aktørene i markedet hverandre.
- (67) Vedrørende markedet for tilleggstjenester foreligger langt flere konkurrenter enn de overnevnte. █. Videre foreligger det tilbydere av tilleggstjenester som ikke er aktive på markedet i seismikk-data eller prosessering, eksempelvis: █.
- (68) Videre er kundene store og profesjonelle aktører, som typisk har egne avdelinger som er ansvarlige for å forhandle og inngå kontrakter med underleverandører, og som ofte er eksperter på seismiske data. Kundene har dermed inngående kjennskap til markedet, aktører, ledig kapasitet, osv.
- (69) Etter partenes oppfatning er det lav grad av kundelojalitet på samtlige berørte markeder, samt lave byttekostnader. Dette medfører at aktørene må konkurrere om hvert enkelt salg og hver enkel kontrakt. Dette underbygger at det er sterk konkurranse på markedene.

- (70) Som følge av nedgangstider i oljebransjen har det vært en synkende etterspørsel etter seismiske data, og dermed en overkapasitet i markedet. Det er således ikke rom for å utnytte en eventuell markedsrett på noe marked, da kundene er prisbevisste og har mye tilgjengelig kapasitet å velge i.
- (71) Foretakssammenslutningen vil ikke gi partene en høy samlet markedsandel, og fører som nevnt til en liten relativ endring sammenlignet med situasjonen før foretakssammenslutningen. [REDACTED] konkurrentene i markedet, på lik linje med dagens situasjon. Foretakssammenslutningen vil skape en utfordrer på markedet, som kan [REDACTED] for disiplinerende konkurransepress, og som igjen gir gunstige effekter for sluttbrukerne.
- (72) Ettersom markedet preges av tilbudsoverskudd vil det ikke være mulig for partene å utøve markedsrett etter transaksjonen.

5.4 Etableringshindringer

- (73) Partene kan ikke se at det foreligger etableringshindringer i det berørte markedet. Produktmarkedet for seismisk data er mangfoldig og ulike leveringsprodukter er en del av produktmarkedet. Videre, har store selskaper som tidligere kun har tilbudt tjenester i de jurisdiksjoner de har vært registrert utvidet tilbudet av sine tjenester til det globale markedet. [REDACTED] indiske konkurrenter samt konkurrenter fra Midtøsten tilbyr nå seismiske data til kunder over hele verden. Dermed kan man argumentere for at det globale markedet aldri har vært mer tilgjengelig.
- (74) I tillegg tilbyr TGS Nopec og Spectrum biblioteksdata, noe som medfører at etableringshindringene er lave ettersom selskapene ikke har behov for egne fartøy. Dermed er kapitalkravet for å etablere seg på markedet mye lavere ved multi-klient enn dersom man kun skal tilby kontraktsleveranser. På markedet i dag opererer det konkurrenter som kun tilbyr kontraktseismikk, konkurrenter som tilbyr både kontrakt- og multi-klient-seismikk samt aktører som kun tilbyr multi-klient-seismikk. De fleste aktører som tilbyr kontraktseismikk kan uten nevneverdige omkostninger gå over til å tilby multi-klient-seismikk. Muligheten for å gjøre dette er nettopp det at de eier egne fartøy som kan kartlegge den dataen de selv ønsker å legge inn i sitt multi-klient-bibliotek. Eksempler på aktører som tilbyr både kontrakt- og multi-klientseismikk er [REDACTED]. Aktører har historisk gått inn og ut av multi-klient segmentet av bransjen slik de selv har ansett som hensiktsmessig. Dette bekrefter at det ikke foreligger etableringshindringer på markedet.
- (75) Videre er programvare, og operatørtjenester som er nødvendig for å gjøre biblioteket tilgjengelig og håndterbart mulig å anskaffe i markedet. Ansatte med relevant geofysisk erfaring og kunnskap er også en faktor, men er ikke ansett som en hindring.

5.5 Forskning og utvikling

- (76) Teknologikutvikling er generelt sett en sentral del av seismikkbransjen, derunder i konkurransen mellom ulike seismikkaktører. Denne meldte transaksjonen har ingen innvirkning på eller relevans for målselskapets konkurrenter, leverandører eller kundenes forskning og utvikling idet markedsandelen er så lav. Foretakssammenslutningen antas å føre til at TGS Nopec kan investere mer i teknologi og på den måten opptre som en fullverdig konkurrent på markedene for seismiske tjenester.

5.6 Oppsummering

- (77) Det følger av dette at en foretakssammenslutning mellom TGS Nopec og Spectrum ikke vil ha negative virkninger på konkurransen. TGS Nopec og Spectrum vil samlet ha en

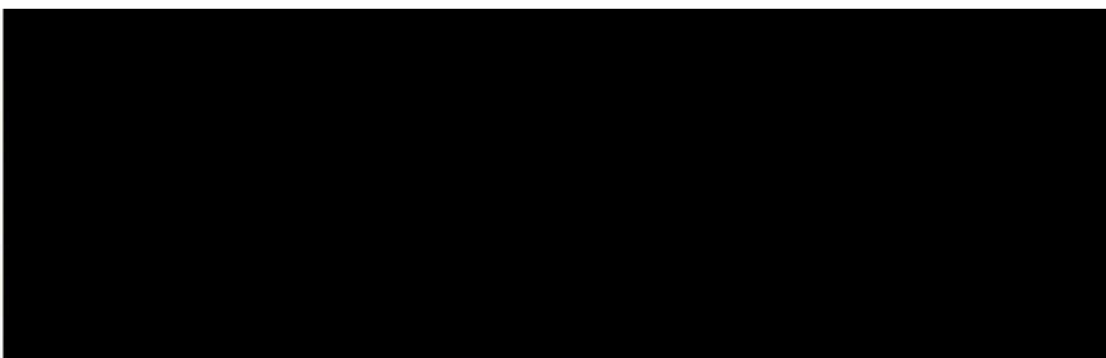
markedsandel på █%. Det er flere tilbydere i markedet som har en høyere markedsandel, og det sammenslåtte selskapet vil møte sterk konkurranse fra disse og fra andre aktører.

6. EFFEKTIVITETSGEVINSTER

(78) Transaksjonen vil gi effektivitetsgevinster som gir lavere faste kostnader, da partene i dag dupliserer en rekke funksjoner som ikke vil måtte dupliseres etter transaksjonen. Dette gjelder HR, salg og markedsføring, teknisk støtte, IT, innkjøp, compliance, juridiske funksjoner, etc.

(79) Det fusjonerte selskapet vil videre ha en god 2D- og 3D-database, og vil være posisjonert til å akselerere investeringer i et marked i utvikling, samt bidra til å utvikle TGS Nopec sin dataanalysestrategi. Dette vil medføre en raskere levering av bedre og mer sammensatte produkter for kundene.

(80)

(81) Det er antatt at fusjonen vil føre til økonomiske synergier som er estimert å utgjøre USD 20 millioner årlig.

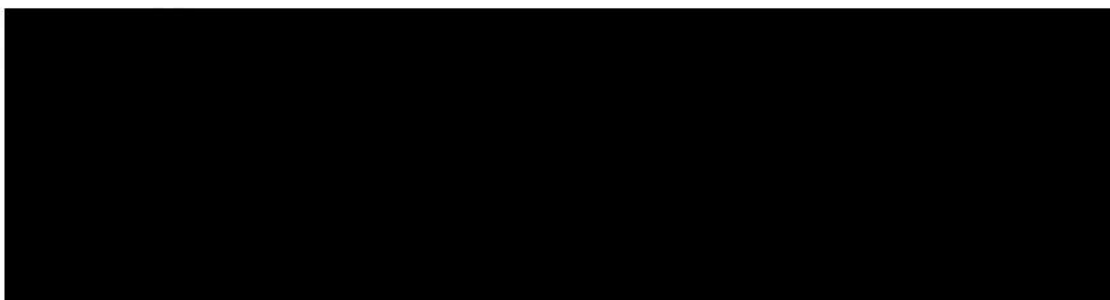
7. PARTENES VIKTIGSTE KONKURRENTER, LEVERANDØRER OG KUNDER

7.1 Generelt

(82) Etter partenes oppfatning er de fem viktigste konkurrenter, leverandører og kunder presentert nedenfor. Melder ønsker å påpeke at tallene er fremskaffet etter beste evne. Disse er hentet fra selskapenes publikasjoner. Tallene presentert i publikasjonene gjenspeiler ikke alltid de reelle markedstallene i et konkurranserettslig perspektiv. Melder har derfor beregnet med margin, og dermed vil de reelle prosentandelene være lavere enn angitt under.

7.2 Konkurrenter

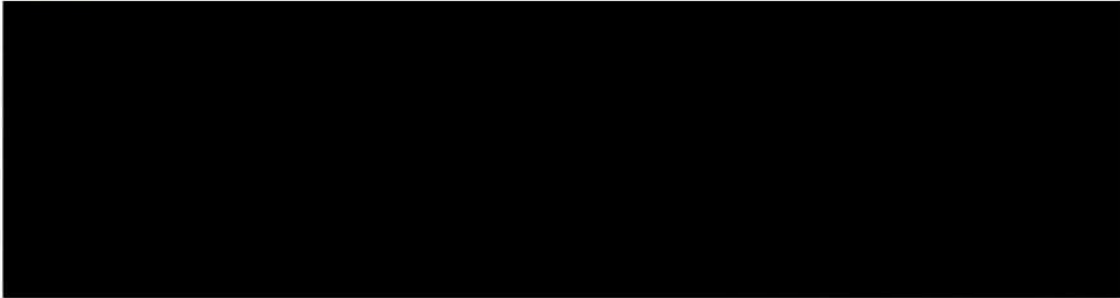
7.2.1 TGS Nopecs og Spectrums fem viktigste konkurrenter

- (83) Tallene i punkt 7.2.1 er beregnet som andel av total omsetning basert på de selskapene som offentliggjør tall. Dette medfører slik beskrevet ovenfor at de reelle prosentandelene er lavere enn angitt i tabellen over, se punkt 5.2 for en redegjørelse.

7.3 Leverandører

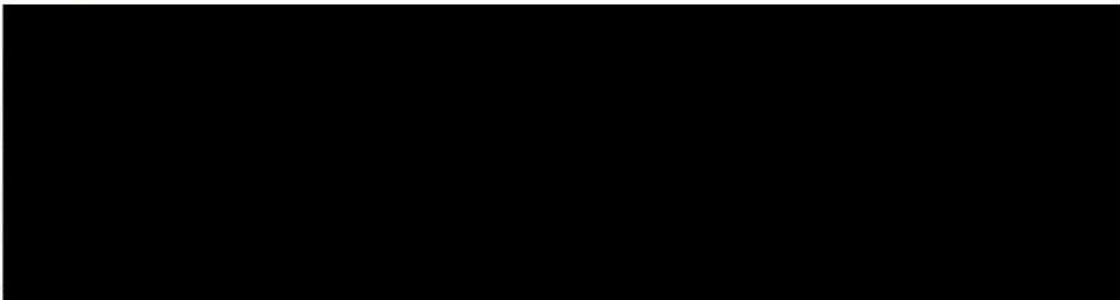
- 7.3.1 TGS Nopecs og Spectrums fem viktigste *leverandører* de siste 12 måneder

- (84) Konkurransesforholdene for leverandører vil ikke bli påvirket av sammenslutningen. Dette skyldes at dataene i bibliotekene til selskapene er allerede hentet inn og bearbeidet. Leverandørenes rolle er dermed ikke aktuell for målselskapet, da slike leveranser ble foretatt på et tidspunkt tilbake i tid.

7.4 Kunder

- 7.4.1 TGS Nopecs og Spectrums fem viktigste *kunder*

- (85) Som nevnt i konkurransevurderingen vil ikke foretakssammenslutningen ha innvirkninger på konkurrenter eller kunder idet disse har stor kjøpermakt, betydelig markedsandel, ekspertisekunnskap samt solid kapitalstyrke.

8. MELDING TIL ANDRE KONKURRANSEMYNDIGHETER

- (86) Transaksjonen er ikke meldepliktig i andre jurisdiksjoner enn Norge.

9. PARTENES ÅRSREGNSKAP

- (87) TGS Nopec Geophysical Company ASA og Spectrum ASAs årsregnskap for 2018 og 2017 er vedlagt. TGS AS er et nystiftet selskap som ikke har hatt virksomhet i foregående år. Vi bilegger flere årsregnskap idet Spectrum har fått sitt 2018-regnskap godkjent, mens TGS Nopec har siste regnskap godkjent for 2017.

Bilag 6: Årsregnskap 2018 TGS Nopec Geophysical Company ASA

- Bilag 7:** Årsregnskap 2017 TGS Nopec Geophysical Company ASA
Bilag 8: Årsregnskap 2018 Spectrum ASA
Bilag 9: Årsregnskap 2017 Spectrum ASA

10. OFFENTLIGHET OG KONFIDENSIALITET

- (88) Denne meldingen med vedlegg inneholder opplysninger som det av konkurransemessig betydning å unnta offentligheten. Det bes om at bilag 1, 3, 4 og 5 med vedlegg unntas offentlighet etter forvaltningsloven § 13(1) nr 2.
- (89) Offentlig versjon av meldingen følger vedlagt, sammen med begrunnelse for opplysninger som ønskes unntatt offentlighet i samsvar med konkurranseloven § 18b.

Bilag 10: Offentlig versjon av melding om foretakssammenslutning

Med vennlig hilsen
ADVOKATFIRMAET SCHJØDT AS

Olav Kolstad
Advokat